

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 31.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimes.

Aankondigingen, 15 centimes per drukregel.

TONGEREN, DEN 28 SEPTEMBER.

Kunst- & Letternieuws.

De prospectus van de *Belgische Illustratie* nieuwe jaargang is verschenen. Dit schoone tijdschrift wordt aanzienlijk vergroot in formaat en zal voortaan zoo groot zijn als de franse, deutsche en engelse illustratie. De jaargang wordt geopend door een nieuwen roman van August Snieders, getiteld: **ANTWERPEN IN BRAND!** tafereelen uit de 16^e eeuw, toen de Spanjaards en hunne bondgenooten de schoone en rijke koopstad algebrand, uitgeplunderd en uitgemoord hebben. Men begrijpt tot welke indrukwekkende tooneelen dit alles aanleiding geven kan. Veertien groote gravuren zullen dit verhaal opkluiseren. De roman is genomen uit 1576: alzoo zijn het tafereelen, waarvan het toekomstige jaar, de 500^e verjaardag herdacht wordt. Het werk van August Snieders is dus eene aktualiteit.

Stads- & provincie nieuws.

Ter gelegenheid der september-feesten zijn de volgende eerebeloofingen toegestaan aan personen der provincie Limburg voor daden van moed en zelfopoffering:

J. Clempoel, J. Poumen, G. Overheyden, F. Vanviegemortel, J.-H. Stevens van Hasselt; J.-P. Defraigne van Roelenge s/G.; A. Roels van Quaedmechelen; J.-G. Grauls van Tongeren; H. Geebels van Asch; A. Lacroix van Vucht en E. Verbeemen van Lummen.

De doctoor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn den 1sten en 2^{den} oktober, in het *Hôtel de l'Europe* van 8 tot 12 uren; in het oogzieken geesticht den 1sten van 2 tot 4 uren.

Bericht. — M. BLATON-AUBERT, BRUSSEL, verzoekt de aannemers en eigenaars die muren tegen de vochtigheid te bewaren hebben, hunne bestellingen dadelijk te willen doen. Hij kan geene waarborg geven voor werken uitgevoerd na oktober.

BINNENLAND.

Er zal den 29 dezer een zomerklips plaats hebben. Hij zal beginnen om 14 ure 14 minuten des morgens en om 4 ure 5 minuten des namiddags eindigen, en zicthbaar zijn voor het grootste deel van Europa en Afrika.

— Men schrijft uit Antwerpen :

Verl. week hebben voor de woning van den heer Nant Van der Taelen, in de Korte Nieuwstraat betoogingen plaats gehad, welke men zegde ter eere van den koning der geuzen ingericht te zijn. Rond 10 uren kwam eene groep volk voor de deur van Van der Taelen, en zong het bekende deuntje van :

Ho, daar zitten geuzen aan de kas.

Nadat die groep vertrokken was, kwam eene bende bijeengeraapte muzikanten, die van buiten kwamen en de stad hadden rond gewandeld om volk achter zich te krijgen, de Korte Nieuwstraat binnen.

Voor de deur van den heer Schepene gekomen, hief men de *Marseillaise*, het oproerig lied der Chambordsdagen aan. Dat was zeker niet heel gepast, op het oogenblik dat de schepene loochent, dat hij den 2 augustus 1870 mede deed in het oproermaken.

Onmiddellijk ontstond er een hevige getier en geschuifel en de mannen vingen een ander lied aan dat echter evenmin in den smaak van een deel der aanwezigen viel, namelijk het lied van 't *ongediert*. Een aantal forsche stemmen vormden een koor en zongen krachtig tegen :

Van 't ongediert der geuzen
Verlost ons vaderland.

Het was ongeveer half twaalf, toen de eerste groep terugkwam en alsdan ontstond een harrewar, dat geene pen in staat is te beschrijven.

Langs den eenen kant schreeuwde men *Leve onze Nant!* Van de andere zijde werd er geroepen : *Weg met Nantje!* Van roepen kwam het kraleken, en van kraleken tot eene borsteling, waarin « klappen » rechts en links uitgedeeld werden.

Een viertal politieagenten gelukten er eindelijk in, de orde min of meer te herstellen; doch nog lang na het vertrek der muzikanten bleven verschillende luidruchtige groepen voor de deur van den tegenkater van Gerson staan.

De zoogezegde eer, welke men den schepene heeft bewezen, zal dus geen ander uitwerksel gehad hebben dan den armen Nant, die zich niet kan verdedigen, tot een laat uur in den nacht het slapen te beletten.

— Men schrijft uit Antwerpen :

Een onbekend persoon heeft zich op het bureau van den heer Osterrieth aangeboden met eene kredietbrief getrokken op het huis James Dickson en Cie, van Gothenburg. Het bedrag van dien kredietbrief liep tot 20,000 francs. De som is onmiddellijk uitbetaald. Later ontstond er twijfel over de echtheid van het handteeken. Er werd om nauwkeurige inlichtingen getelegrafeerd naar de heer Dickson & Cie, waarbij het antwoord luidde

dat hun huis geenen kredietbrief had afgeleverd. De politie werd verwittigd; tot nu toe is echter de schuldige niet aangehouden. Hij zal waarschijnlijk reeds met de 20,000 fr. ver weg zijn.

— Men schrijft uit Charleroi, 24 september :

Ongeveer 1000 werklieden der koolmijnen van Courcelles-Nord en Falmée hebben het werk gestaakt.

BUITENLAND.

Frankrijk.

OVERSTROOMINGEN.

Men schrijft uit Saint-Chinian: Bijna al de slachtoffers der overstroming zijn reeds begraven. Het hooft door 't water aangevoerd en dat aan den ingang der stad opeengehoopt lag, is grootendeels weggenomen. Er blijft nog de gebouwen af te breken welke dreigen in te storten. De lijken welke onder de puinen begraven waren, zijn er allen onder uit gehaald. Onder eenen trap vond men eene oude vrouw die in hare krampachtig geslotene hand, eenesom van twee honderd francs, in gouden banknoten hield. In eenen hof der *rué des Tisserands* is het lijk van een man gevonden. Eene nieuwe afdeling soldaten welke ter plaats gezonden is, zal de dringende gezondheidswerken bespoedigen, en weldra toelaten overtegaan tot de werken, welke in het belang der openbare veiligheid ontworpen zijn.

Uit een statistische opgave blijkt dat de geneeskundige dienst der gasthuizen veel te wenschen moet overlaten te Parijs, tenzij men aanneemt, dat de geneesheeren wonderen kunnen verrichten. De gasthuizen, die bijna altijd volziken zijn, bevatten te samen 7695 bedden en er zijn in het geheel slechts 84 geneesheeren en heelmesters, die bijgestaan worden door 415 internen (studenten) en 582 externen (studenten).

Gemiddeld heeft ieder geneesheer dus 91 zieken per dag te bezoeken; die er de minsten heeft 42, die er de meesten heeft 130. Aangenomen nu, dat iedere zieke 5 minuten vraagt, dan moet een geneesheer minstens 4 1/2 ure in het gasthuis blijven, en toch blijft nooit een er langer dan 2 uren. En in de vakantie gaat het nog anders. Men denkt dan ook ernstig aan het uitbreiden van het personeel der gasthuizen.

Duitschland.

Berlijn, 24 september.

Volgens een korrespondent der *Augsburger Zeitung*, zou de gewezen Keizerin Eugenie, wed^e van Napoleon III, in het geheim aan maarschalk Mac-Mahon laten vragen hebben om, onder het strengste incognito, voor vier-en-twintig uren naar Parijs te mogen komen. Hare vraag zou door eene stellige weigering beantwoord zijn.

Een dagblad meldt dat de bisschop van Munster, die bedreigd is met een proces tot afstelling, zich binnen kort naar Rome zal begeven, ten einde den Paus over den toestand van zijn bisdom in te lichten.

Men meldt uit Remagen dat de landhrn van Grootte zich in den namiddag van 16 september naar het klooster der Franciscanen op den Appolinarisberg begeven heeft, ten einde zich te verzekeren of de paters het klooster verlaten, of de kleeren per orde afgelegd hadden.

Deze kloosterlingen hebben geweigerd tot de wereldlijke geestelijkheid over te gaan en de uitoefening der geestelijke bedieningen is hun verboden. 's Anderendaags 's morgens is de kerk gesloten door den bestuurder der goederen van den graaf van Furstenberg.

Engeland.

Londen, 24 september.

Het hulpcomitee voor de slachtoffers der overstroming in Frankrijk, heeft gisteren avond eene vergadering gehouden onder voorzitterschap van den lord-mayor. Het verslag zegt dat er reeds 26,092 pond sterling zijn uitgedaald, terwijl de nog beschikbare som 8000 pond bedraagt. MM. Renwich & Turley hebben voorgesteld veer aan te koopen voor de meest noodlijdenden waarop besloten is 6000 pond of 150,000 fr. naar Mevrouw Mac-Mahon te zenden, met verzoek die som te gebruiken tot het voorgenomen doel.

Denemarken.

IN ZEE VERDWENEN.

Ziehier een verschrikkelijk ongeval waarvan de heer de Sourdevis, zoon van een gewezen hooger beambte der Fransche douanen een der slachtoffers werd. De heer de Sourdevis, zoon bekleedde in Denemark, insgelijks in de douanen eene hooge bediening. Veertien dagen geleden werd hij verwittigd dat een Engelsch vaarttuig bezig was met smokkelwaren te lossen.

Aansonds deed hij twintig douaniers komen en begaf zich aan hun hoofd naar eene kleine baai, waar hij wezenlijk de matrozen van eene Engelsche sloep, de *Mabel*, vond, die gerust bezig waren met

't ontschepen der lading. In een oogwenk werden de overtreders vastgegrepen; men deed 't vaarttuig door de bemanning onttruimen en de heer de Sourdevis, met 10 zijner mannen gingen aan boord om de kiel te onderzoeken.

Ongelukkig kwam gedurende dit bezoek eene hevige wind op, waardoor de touw van het anker gebroken werd. Het vaarttuig verwijderde zich op de onstuimige baren en geen der ongelukkigen welke zich aan boord bevonden, kende iets van het bestieren van het vaarttuig. Tot nu toe is men zonder tijdingen van de *Mabel* en de vader van den heer de Sourdevis wanhopend over het lot van zijnen zoon.

Rusland.

Van 1822 tot 1872 werden 500,000 menschen naar Siberië verbannen. Toch nam in 50 jaren tijds de bevolking van dat land maar weinig toe. Nog als in 1822 leeft er nauwelijks een inwoner op elken vierk. verst. Dit is toe te schrijven aan de vele vluchtelingen, die Siberië weder verlaten, kort nadat ze daar aangekomen zijn. In 1875 bij v. bevatte de lijst der bannelingen voor dat jaar 10,587 namen, en inderdaad waren er niet meer dan 1994 binnen de grenzen van het land te vinden.

Zwitserland.

INSTORTINGEN TE HORGEN.

Zurich, 25 september.

Gisteren middag is een deel van den ijzeren weg, welke den linkerover van 't meer van Zurich volgt, te Horgen ingestort en met groot gedruisch in het meer verdwenen.

Gelukkig bleef er tijd genoeg over om per telegraaf hiervan bericht te geven, zoodat de treinen op afstand konden stilhouden, waardoor alle ongelukken voorkomen zijn.

Sedert eenigen tijd was opgemerkt, dat de ligging der baai alle vastheid miste, waarop kostbare werken tot verbetering van den ijzeren weg werden uitgevoerd, ten einde hierdoor het ongeval te voorkomen.

De instorting had plaats eenige oogenblikken na het voorbijrijden van den exprestrein. Het inzakken heeft zich uitgebreid, tot aan de huizen van het stadje, zelfs loopt de statie veel gevaar.

De treinen worden langs beide zijden stilgehouden en de reizigers van het ene einde der instorting tot 't andere met eene stoomboot overgebracht.

Een telegram van 24 september zegt, dat de reizigerstatie reeds onder de instorting verdwenen is. De goederenstatie loopt groot gevaar om in dat lot te deelen.

Amerika.

OVERSTROOMINGEN IN TEXAS.

Betrekkelijk het vreeselijke onweer, dat langsheen de kust van Texas gewoed heeft, hebben wij per telegraaf nog de volgende inlichtingen ontvangen :

Het onweer stak op den 15 september. De oostelijke wind, die 's anderendags 's morgens heerschte liep over tot eene vreeselijken storm. De zee werd op de kust gezept tot half manslengte, zoodat iedereen naar een veilig onderkomen moest zoeken. Weldra stond het water zes voet hoog in de straten van Indianola.

Den 17 liep de storm over van het oosten naar het noordwesten. Het gevolg hiervan was dat de regelmatige zeeslag in schokkende beweging kwam. De huizen waggelden op hunne grondvesten, stortten in of werden door de woedende baren voortgeslingerd.

In den morgen van den 18, bedaarde de wind bij het overloopen naar het noorden; de zee werd kalmer en droeg naar hare bedding terug.

Wanneer het daglicht anbrak ontsluitte dit eene vreeselijke verwoesting voor het oog. Indianola was niet meer te herkennen. De geheele stad was bijna verwoest en overal werden lijken van slachtoffers aangetroffen.

Er werd eene politiewacht ingericht, waarna het onderzoek naar de slachtoffers begon. Weldra waren er 70 lijken ontdekt en begraven. Er zijn mannen vrouwen en kinderen gevonden, die zich hadden vastgeklampt aan drijvende voorwerpen, zoodat deuren en ramen; maar die niettemin in het vreeselijk onweer omkwamen.

Sommige der slachtoffers werden gevonden tusschen de balken der daken, terwijl honderde personen hun leven slechts te danken hadden aan het toeval.

Het totaal verlies zal waarschijnlijk opklommen tot 200 menschenlevens. William Taylor een terecht staand moordenaar, werd uit zijne gevangenis gehaald opdat hij in zijne cel niet zou verdronken zijn. De schuldige is ontsnapt.

Al de kerken zijn verwoest. Van de talrijke werkhuizen en fabrieken zijn er slechts 5 overeind blijven staan. Het gerechtshof heeft veel geleden, maar bestaat nog. Van al de hoeden is er slechts eene die het leven behouden heeft.

De nood onder de bevolking is onbeschrijflijk groot.

Een telegram van den distrikt-attorney naar Galveston gezonden, luidt als volgt :

Zendt om Gods wil hulp! Negentiende deelen der huizen zijn verwoest. De lijken liggen op eene lengte van 20 mijlen over den oever gezaaid. Er

zijn maatregelen tot ondersteuning genomen te New-Orleans en in andere steden. Saluria is geheel weggevoerd; Corpus Christi heeft niet geleden.

Sabine werd overstromd en is grootendeels beschadigd, echter zijn er geene menschenlevens te betreuren. De stoomboot *Pelican State* werd in stukken geslagen op het Sabine meer. Bemanning en passagiers zijn gered.

Van Matagorda, aan de monding van Matagorda baai zijn slechts twee huizen blijven recht staan. Cedar Lake hetwelk insgelijks aan de monding der baai ligt, bestaat niet meer. Al de inwoners van East-baai zijn omgekomen, ten minste tot nu toe is er niets meer over gehoord.

In een dorp waarvan de bevolking uit 28 personen bestond, zijn er slechts 5 in geluk zich te redden. Calcasien moet nog slechts eene hoop pun zijn.

Uit verschillende havens worden stoombooten gezonden met levensbehoeften en kleding, om in de eerste behoeften der slachtoffers van den storm te voorzien.

Politiek overzicht.

In Pruisen gaat de godsdienstvervolging rusteloos voort. De *Augsburger Zeitung* meldt, dat op de 552 pastoren, welke tegenwoordig in bediening zijn in de provincie Posen er reeds 595 veroordeeld zijn tot boeten, verschillende van 90 tot 3000 mark, wegens overtreding der Meiwetten. Vijf en negentig zijn reeds door gevangenisstraffen getroffen!

Hetzelfde dagblad zegt, dat de rechtbank van Neuwied den pater-kapucien Gabriël von Ehrenbreitstein tot drie maanden gevangenis heeft veroordeeld, omdat hij aan eenen bechteling de absolute lutie had geweigerd.

De *Reichs-Anzeiger* van Berlijn heeft een artikel afgekondigd, waarin hij de gedachte bestrijdt, door verscheidene Duitse bladen vooruitgezet, betrekkelijk de houding, die het keizerrijk in kwestie van het Oosten zou nemen. De buitenlandsche politiek van Duitschland, zegt het officieel blad, heeft geen rechtstreeksch belang in de tegenwoordige gebeurtenissen; het keizerrijk is ver van te willen aanspraak maken op eene leidende houding; het bepaalt zich met de verlangens der bevriende mogendheden te ondersteunen.

De *Neue Freie Presse* van Weenen, brengt ons een zeer belangrijk nieuws aan. De minister zal in den zittijd van den Rijksraad, die den 10 oktober geopend wordt, eene reeks confessionneele wetten aanbieden, bestemd om de reeds bestaande wetten te volledigen.

Het bestuur der parochiale goederen, het patroonaat, de rechten der gemeenschappen zullen het voorwerp der nieuwe wetgevende maatregelen uitmaken. Het Weener blad voegt er bij, dat men moet onderstellen dat de Heerenkamer zal besluiten om zich eindelijk bezig te houden met de kloosterwet, die haar over meer dan een jaar onderworpen is. Men ziet, dat ook in Oostenrijk de loge aan het gelukkig maken is!...

De 820 Carlsten, die in Frankrijk gejaagd waren, zijn te Gavarnie opgesloten. Men heeft hen afzonderlijk ondervraagd om te weten, of zij zich bij het gouvernement van den koning Alfons wilden aansluiten. Slechts vier hebben bevestigend geantwoord. Eere aan de trouwe soldaten van den ridderslijken koning!

De laatste tijdingen uit Spanje maken gewag van eene nieuwe ontmoeting tusschen de Carlsten en de liberale troepen. Er is nog geen uitslag gekend.

De circulair van geloofsbelijdenis of politieke gedragslijn van het kabinet te Madrid is openbaar gemaakt. Het ministerie doet door den mond van zijnen minister van binnenlandsche zaken, in de kolommen van de *Gaceta official* eenen oproep tot verzoening aan al de partijen; maar spoort gelijktijdig de *gubernadores* der provincien aan, om het grootste getal strijdbare manschappen rond den troon te scharen ten einde den oorlog voort te zetten en Spanje tot den vrede te dwingen. Daarin is het groote doel van het nieuw gouvernement gelegen. En met die tijdingen ontvangen wij gisteren het bericht der ontdekking van verborgen depots van geweren, kardoesen en buskruit, in de hoofdstad zelve, welke samengebracht waren door het *cantonnidad*, om dit op het eerste gunstige oogenblik in zijne oogmerken te dienen.

Het Spaansch ministerie denkt niet, dat het gunstig oogenblik reeds gekomen is tot samenroeping eener *Cortes constituyente*; integendeel roept het nogmaals de hulp in van allen, die de dynastie van don Alfons XII genegen zijn, om het gouvernement toch sterk genoeg te maken tot het in handen houden van het gezag, dat elk oogenblik aan hun beheer dreigt te ontsnappen. Daartoe bestaat niet dan te veel en gegronde vrees. Zonder rekening te houden van de mislukte (?) poging van het *cantonnidad*, staan de republikeinen grijpings gereed en blijft de vrees voor een *pronunciamento*, tweede uitgaaf Martinez Campos, ten gunste van de koningin-moeder, het dreigende onweer dat het heele gouvernement moet wegspeelen. Tot zoolang de *Gaceta official* geene melding maakt, of durft maken van het doen en laten van generaal Moriones, van de bewegingen die worden uitgevoerd door het leger van generaal Martinez Campos, is en blijft daar achter de groote klip gelegen, waarop het staatschip moet schipbreuk lijden.